

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුවේ (“බැංකුව”) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශනය හා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, බැංකුවේ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය බැංකුව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

බැංකුවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, බැංකුවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂයපථය

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , චේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය , ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් බැංකුවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ බැංකුවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ බැංකුවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, බැංකුව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 අවිනිශ්චිත ගිණුම්

අයිතම	වටිනාකම රු.	අවිනිශ්චිත කාලසීමාව	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1/06/1102	266,809	අවුරුදු 3	මෙම ගැටලුව 2020 COVID - 19 කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආරම්භ විය. 2020 දී, ශාඛා විෂමතා සැසඳුම් කිරීමට පියවර ගත් අතර සැසඳුම් ක්‍රියාවලියෙන් පසු ඉතිරි විෂමතාවය 244,489.05 දක්වා අඩු කරන ලදී. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල කළමනාකරණ කමිටු එකඟතාවය ඇතිව මෙම ශේෂය කපා හැරීමට බැංකුව අපේක්ෂා කෙරේ.	අවිනිශ්චිත ගිණුම් ඉවත් කිරීමෙන් පසුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කළ යුතුවේ.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්
1.6.1 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය																								
-----	-----	-----																								
<p>අ) ණය පියවූ පසුවත් සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් ණය සඳහා වාරික ලද අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. එවැනි ලද ගෙවීම් “ගනුදෙනුකරුවන්ට ආපසු ගෙවීමේ වසාදැමූ ණය ගිණුම” ට බැර කර තිබූ අතර 2023 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා එම ගිණුමේ සමුච්චිත ශේෂය රු.25,241,363ක් විය. පූර්ව වර්ෂයේ එම ශේෂය රු.48,931,177 ක අගයක් වූ අතර පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී ශේෂය රු.23,689,814කින් අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>ගනුදෙනුකරුවන්ට ආපසු ගෙවීමේ වසාදැමූ ණය ගිණුමේ ශේෂය 2024 සැප්තැම්බර් 24 දිනට රු.22,021,322.47ක් විය. මෙම ශේෂය නිරවුල් කිරීම සිදුවෙමින් පවතී.</p>	<p>ඉතිරි ශේෂය අදාළ ගනුදෙනුකරුවන්ට ආපසු ගෙවීමට බැංකුව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුවේ.</p>																								
<p>ආ) පාරිභෝගිකයන් විසින් ඔවුන්ගේ ණය වාරික සඳහා කරන ලද ගෙවීම් පාරිභෝගිකයාගේ අදාළ ණය ගිණුමට බැර නොවී වැඩිපුර ගෙවීම් සහ වාරිකවල කොටස් වශයෙන් ගෙවීම වැනි බහුවිධ හේතු නිසා “විසර්ජනය නොකළ ණය ශේෂ ගිණුම” නමින් ලෙජර ගිණුමකට බැර කර තිබුණි. ණය ගණන 16,587ක් සම්බන්ධයෙන් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම ගිණුමේ සමුච්චිත ශේෂය රු.38,935,963ක් විය. අදාළ ගිණුමේ ඇති ශේෂයට අදාළ විස්තර පහත දැක්වේ.</p>	<p>විවිධ හේතු සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් විසින් ඔවුන්ගේ ණය ගිණුම්වලට කළ ගෙවීම් විසර්ජනය නොකළ ණය ශේෂ ගිණුම නියෝජනය කරයි. ලබා දුන් මාසික වාරිකයට වඩා වැඩි මුදලක් ගෙවීම්. හිඟ ප්‍රාග්ධන ශේෂවලට වඩා සේවාදායකයා විසින් කරන ලද ගෙවීම්. අනාගත මාසික වාරික සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් විසින් කරන ලද ගෙවීම්. නීතිමය කටයුතු සහිත ණය ලිපිගොනු සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද ගෙවීම්. මියගිය අයගේ ණය ලිපිගොනු සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද ගෙවීම්. විසර්ජනය නොකළ ණය ශේෂ ගනුදෙනුකාර ගෙවීම් මත පදනම්ව දෛනිකව වෙනස් වේ.මෙම විසර්ජනය නොකළ ණය ශේෂ ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් වන ණය ශේෂ මාසිකව සැසඳුම් කරයි.</p>	<p>අදාළ ගිණුමේ දිගුකාලීන හිඟ ශේෂයන් හඳුනාගෙන පියවීමට බැංකුව කටයුතු කළ යුතුය.</p>																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">වර්ෂය</th> <th style="text-align: center;">ණය ගණන</th> <th style="text-align: center;">වටිනාකම (රු.)</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">-----</th> <th style="text-align: center;">-----</th> <th style="text-align: center;">-----</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">2020ට පෙර</td> <td style="text-align: center;">689</td> <td style="text-align: center;">3,133,424</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2020</td> <td style="text-align: center;">2,474</td> <td style="text-align: center;">2,327,850</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2021</td> <td style="text-align: center;">270</td> <td style="text-align: center;">851,451</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2022</td> <td style="text-align: center;">9,142</td> <td style="text-align: center;">6,766,853</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2023</td> <td style="text-align: center;">4,012</td> <td style="text-align: center;">25,856,385</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">එකතුව</td> <td style="text-align: center;">16,587</td> <td style="text-align: center;">38,935,963</td> </tr> </tbody> </table>	වර්ෂය	ණය ගණන	වටිනාකම (රු.)	-----	-----	-----	2020ට පෙර	689	3,133,424	2020	2,474	2,327,850	2021	270	851,451	2022	9,142	6,766,853	2023	4,012	25,856,385	එකතුව	16,587	38,935,963		
වර්ෂය	ණය ගණන	වටිනාකම (රු.)																								
-----	-----	-----																								
2020ට පෙර	689	3,133,424																								
2020	2,474	2,327,850																								
2021	270	851,451																								
2022	9,142	6,766,853																								
2023	4,012	25,856,385																								
එකතුව	16,587	38,935,963																								

1.6.2 අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය																											
<p>අ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය සියයට 25.99 කි. කෙසේවෙතත්, සේ.අ.අ. ණය ආපසු අයකර ගැනීමේ හැකියාව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සහතික කරනු ලබන අතර එබැවින් සියයට 10.6ක් වන ලියාපදිංචි විශේෂිත බැංකු කර්මාන්ත අනුපාතයට වඩා වැඩි වූ, සේ.අ.අ. ණය හැර ගණනය කරන ලද බැංකුවේ අක්‍රීය ණය / අදියර 3 ණය අනුපාතය සියයට 12.32 ක අඩු ප්‍රතිශතයක් පෙන්නුම් කරයි. විස්තර පහත දැක්වේ.</p>	<p>ණය කාලය අවසන් වී වසර 2 කට පසු ණය ආපසු අයකර ගැනීමේ හැකියාව අපට ඇත. (730 ට පහළ ගතවූ නියමිත දින). එබැවින් වසර 02කට වැඩි සේ.අ.අ. ණය පිළිබඳව අප විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුවේ (730 ගතවූ නියමිත දින). 2024/07/31 වන විට දින 730කට වැඩි ගතවූ නියමිත දින සහිත සේ.අ.අ. ණය 1,498ක් පවතී. ඒවායින් අපි දැනටමත් ණය ගිණුම් 1,177ක් නිරවුල් කිරීම සඳහා අයකර ගැනීමේ කමිටුව සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති අතර ගෙවීමට ඉතිරි ශේෂය රුපියල් මිලියන 6.58 කි.</p>	<p>බැංකුවේ අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය අවම කිරීම සඳහා සතුටුදායක ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුවේ.</p>																											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>විස්තරය</th> <th>31.12.2023</th> <th>31.12.2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>අක්‍රීය ණය අනුපාතය (සියළු ණය)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (රුපියල් මිලියන)</td> <td>41,007</td> <td>41,117</td> </tr> <tr> <td>මුළු ණය හා අත්තිකාරම් / අදියර 3 ණය (රුපියල් මිලියන)</td> <td>10,659</td> <td>9,054</td> </tr> <tr> <td>අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය (%)</td> <td>25.99%</td> <td>22.02%</td> </tr> <tr> <td>අක්‍රීය ණය අනුපාතය (සේ.අ.අ. ණය හැර)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (සේ.අ.අ. ණය හැර) (රුපියල් මිලියන)</td> <td>32,167</td> <td>32,736</td> </tr> <tr> <td>මුළු අක්‍රීය ණය (සේ.අ.අ. ණය හැර) (රුපියල් මිලියන)</td> <td>5,051</td> <td>3,262</td> </tr> <tr> <td>අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය (%)</td> <td>15.7%</td> <td>9.97%</td> </tr> </tbody> </table>	විස්තරය	31.12.2023	31.12.2022	අක්‍රීය ණය අනුපාතය (සියළු ණය)			මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (රුපියල් මිලියන)	41,007	41,117	මුළු ණය හා අත්තිකාරම් / අදියර 3 ණය (රුපියල් මිලියන)	10,659	9,054	අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය (%)	25.99%	22.02%	අක්‍රීය ණය අනුපාතය (සේ.අ.අ. ණය හැර)			මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (සේ.අ.අ. ණය හැර) (රුපියල් මිලියන)	32,167	32,736	මුළු අක්‍රීය ණය (සේ.අ.අ. ණය හැර) (රුපියල් මිලියන)	5,051	3,262	අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය (%)	15.7%	9.97%		
විස්තරය	31.12.2023	31.12.2022																											
අක්‍රීය ණය අනුපාතය (සියළු ණය)																													
මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (රුපියල් මිලියන)	41,007	41,117																											
මුළු ණය හා අත්තිකාරම් / අදියර 3 ණය (රුපියල් මිලියන)	10,659	9,054																											
අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය (%)	25.99%	22.02%																											
අක්‍රීය ණය අනුපාතය (සේ.අ.අ. ණය හැර)																													
මුළු ණය හා අත්තිකාරම් (සේ.අ.අ. ණය හැර) (රුපියල් මිලියන)	32,167	32,736																											
මුළු අක්‍රීය ණය (සේ.අ.අ. ණය හැර) (රුපියල් මිලියන)	5,051	3,262																											
අක්‍රීය ණය/ අදියර 3 ණය අනුපාතය (%)	15.7%	9.97%																											
<p>ආ) බැංකුව විවිධ නිෂ්පාදන කාණ්ඩ යටතේ ණය පහසුකම් ලබා දී ඇත. පසුගිය වසර තුනක කාලය තුළ විවිධ නිෂ්පාදන කාණ්ඩ සහ නිෂ්පාදන කාණ්ඩ අනුව අක්‍රීය ණය අනුපාතය අතර ණය පහසුකම් බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.</p>	<p>සංස්ථාගත කිරීමේ ක්‍රියාවෙහි ඇති සීමාවන් හේතුවෙන් බැංකුවට තම ව්‍යාපාරික ව්‍යාපාරික අවධානය යොමු නොකළ ව්‍යාපාරික අංශ වෙත විවිධාංගීකරණය කිරීමට අවසර නොමැත. කෙසේ වෙතත්, එහි</p>	<p>රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකු පනත යටතේ අවසර දී ඇති කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්, ක්ෂුද්‍ර, කෘෂිකාර්මික සහ කාර්මික වැනි විවිධ</p>																											
<p>i) වතු කාණ්ඩ ඇතුළුව පුද්ගලික, පුද්ගලික උකස්, උකස් සහ සේ.අ.අ. ණය පසුගිය වසර තුනක කාලය තුළ</p>																													

බැංකුවේ ප්‍රධාන නිෂ්පාදන කාණ්ඩ වූ අතර එය බැංකුවේ මුළු ණය කළඹෙන් සියයට 95 කට දායක විය. ii) ක්ෂුද්‍ර හා කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායක අංශය ඇතුළු ආර්ථිකයේ අනෙකුත් අංශ සඳහා ණය ලබා දීමේ බැංකුවේ දායකත්වය ඉතා නොවැදගත්ය. iii) වතු ණය කාණ්ඩය සහ සේ.අ.අ. ණය කාණ්ඩය පසුගිය වසර තුනක කාලය තුළ බැංකුවේ ඉහළම අක්‍රීය ණය අනුපාත වාර්තා විය.	සම්ප්‍රදායික ව්‍යාපාරික අංශයන්ගෙන් බැහැරව, බැංකුව කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශයට ණය ප්‍රදානය කිරීමට සහ ව්‍යාපාරික අංශයේ කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා පහසුකම් ලබා දීමට පියවර ගෙන ඇත. . 2023.12.31 වන විට කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසාය අංශයට ලබා දී ඇති ණය රුපියල් මිලියන 1,100 කි.	නිෂ්පාදන කාණ්ඩ අතර ණය බෙදා හැරීම පුළුල් කිරීම නිර්දේශ කෙරේ.

1.7 නීතිරීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
-----	-----	-----	-----
<p>අ) 1984 අංක 29 දරණ රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකු පනත (සංශෝධිත)</p>	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමන්විත වන්නේ අධ්‍යක්ෂවරුන් හතර දෙනෙකුගෙන් පමණි, නමුත් යෝග්‍ය සහ නියමිත පුද්ගලයින් නව දෙනෙකු පත් කළ යුතුවේ.</p>	<p>රටේ පැවති අවුල් සහගත දේශපාලන තත්ත්වය හේතුවෙන් මණ්ඩලය සඳහා නාමයෝජනා භාර ගැනීම ප්‍රමාද විය. බැංකුවෙන් කළ ඉල්ලීම් කිහිපයකට පසුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා නාමයෝජනා හතක් ලැබිණි. කෙසේ වෙතත්, ඔවුන්ගේ පත්වීම් සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවසරය ලැබුණේ අධ්‍යක්ෂවරුන් හතර දෙනෙකුට පමණි.</p>	<p>රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකු පනත මගින් නියම කර ඇති අධ්‍යක්ෂවරුන් සංඛ්‍යාව මණ්ඩලයට පත් කළ යුතුය.</p>
<p>ආ) 2022 අංක 04 දරණ මහ බැංකු නියෝගයේ 7 කොටස</p>	<p>බැංකුව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට පෙර රුපියල් බිලියන 7.5 ක අවම නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය සපුරා නොතිබුණි.</p>	<p>රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකු පනතේ විධිවිධාන අනුව, ප්‍රාග්ධනය රැස් කිරීම සඳහා</p>	<p>බැංකුව විසින් අවම නියාමන ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p>

සුදුසුකම්ලත් මූල්‍ය උපකරණ නිකුත් කිරීමට බැංකුවට අවසර නැත. මෙම ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහා ප්‍රාග්ධනය රැස් කර ගැනීමට සඳාකාලික ණය නිකුත් කිරීම සඳහා එකඟතාව ලබා ගැනීමට මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙත ලිපියක් යැවීමට දැනටමත් කටයුතු කර ඇත.

1.8 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>2017 අංක 24 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ 150(3) වගන්තිය මගින් මුදල් ආපසු ලබා ගැනීම සඳහා අයදුම් කිරීමට ලබා දී ඇති වසර හතරක සහන කාලය දැනටමත් ගෙවී ඇතත්, ණය ආපසු ගෙවීමේ බද්ද සහ ජාතීන් ගොඩනැගීමේ බද්ද පිළිවෙලින් රුපියල් 3,603,588 සහ 15,591,023 ලෙස 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ලැබිය යුතු ශේෂය ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.</p>	<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසු, ණය ආපසු ගෙවීමේ බදු සහ ජාතීන් ගොඩනැගීමේ බදු ශේෂයන් 2024 දී කපා හරිනු ලැබේ.</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ලැබිය යුතු දෑ ලෙස හඳුනාගැනීමේදී ශේෂයන් අයකර ගැනීමේ හැකියාව සහතික කර ගත යුතුය.</p>

1.9 තොරතුරු තාක්ෂණ පොදු පාලනයන්

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>බැංකුවේ තොරතුරු පද්ධතිය ප්‍රමාණවත් නොවන ගබඩා ධාරිතාවක් සහිතව ක්‍රියාත්මක වන අතර පද්ධතිය තුළ යම් වැදගත් දත්ත පවත්වා ගැනීමටත් අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී දත්ත උකහා ගැනීමටත් සහ පද්ධති උපස්ථ ලබාගැනීමටත් නොහැකි වී ඇත.</p>	<p>නව පද්ධතියට සංක්‍රමණය වීමෙන් පසු මෙම ගැටළුව විසඳනු ඇත.</p>	<p>ප්‍රමාණවත් ගබඩා ධාරිතාවක් පවත්වා ගැනීම නිර්දේශ කරනු ලැබේ.</p>

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 1,164,780,667 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු.89,005,118ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.1,075,775,549ක පිරිහීමක්

නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට පෙර වර්ෂය හා සැසඳීමේදී සැලකිය යුතු ලෙස ශුද්ධ පොළී ආදායම අඩුවීම හා හානිකරණ ගාස්තු වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් අයිතමවල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්, ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා විශ්ලේෂණය කර වැඩිවීම් හෝ අඩුවීම්වල ප්‍රතිශතයන් පහත දැක්වේ.

විස්තරය	විචලනය වැඩිවීම/ (අඩුවීම) (රු.'000)	විචලනය (%)	විචලනය සඳහා හේතු
පොළී ආදායම	1,922,164,109	26	පවතින සහ අලුතින් ලබා දෙන ණය සහ ආයෝජනවල පොළී අනුපාත වැඩිවීම
පොළී වියදම	3,269,613,211	60	ඉතුරුම් සහ ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා පොළී අනුපාත වැඩිවීම
ශුද්ධ සාධාරණ අගයේ ලාභ/(අලාභ)	159,667,635	7480	ඒකකභාර ආයෝජනවල අගය ඉහළයාම
හානිකරණ ගාස්තු ආදායම් බදු වියදම/ (ලාභය)	195,645,302 (129,153,861)	53.5 -44	අක්‍රීය ණය ඉහළ යාම. සැලකිය යුතු අලාභයක් වර්ෂය තුළදී ඇතිවීම.
මූල්‍ය සේවා වල එකතු කළ අගය මත බදු	(225,940,777)	-98	වර්ෂය තුළ අලාභ සිදුවීම

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

පසුගිය වසර 4ක කාලය සඳහා බැංකුවේ පහත සඳහන් වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ අංශ අනුපාතය පහත දක්වා ඇත.

විස්තරය	ආංශික අනුපාත (2023) (%)	බැංකු අනුපාත (%)			
		2023	2022	2021	2020
ලාභදායීතා අනුපාතය					
සාමාන්‍ය හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභ (ROE)	7.72	-16.82	3.17	4.11	6.09
සාමාන්‍ය වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ (ROA)	0.45	-2.01	-0.16	0.76	1.15
ශුද්ධ පොළී ආන්තිකය (ප්‍රතිශතය)	2.94	1.02	3.52	4.34	4.24
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාව					
බාසල් III – ස්ථර I (අවම 7%)		18.81	18.81	21.91	21.58
බාසල් III – මුළු ප්‍රාග්ධනය (අවම 8.5%)		18.89	19.76	23.87	22.67
වත්කම්වල ගුණත්වය					
දළ අක්‍රීය අත්තිකාරම් (සේ.අ.අ. ණය හැර)		25.99	22.02	19.84	22.94

ණය හා අත්තිකාරම්වල අදියර 3 ණය (සේ.අ.අ. ණය හැර)	10.6	12.32	10.31	-	-
ද්‍රවශීලතා අනුපාත					
ද්‍රවශීලතා ආවරණ අනුපාතය (ප්‍රතිශතය) (100%)		175.14	148.1	115	116

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

	විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අ)	පවතින පද්ධතියේ අකාර්යක්ෂමතාව හේතුවෙන් බැංකුව විසින් සියලුම ප්‍රාග්ධනීකරණයන් නොවන ඒවා හඳුනාගෙන නොමැති බැවින්, වංචා අවදානම වැඩි කරන ප්‍රාග්ධන නොවන සේ.අ.අ. ණය නිදහස්කිරීම් පද්ධතිය තුළ නිරීක්ෂණය විය.	හැකි සියලුම ප්‍රාග්ධන නොවන ණය සඳහා පද්ධතිය පරීක්ෂා කරන ලද අතර එවැනි ප්‍රාග්ධන නොවන ණය තිබීමේ හැකියාව ඉතා අල්පය.	වංචා අවදානම අවම කිරීම සඳහා පද්ධති පාලන ශක්තිමත් කළ යුතුය.
ආ)	පසුගිය මාසයේ මුළු ණය කළඹ වැඩ කරන දින 5ක් ඇතුළත ණය තොරතුරු කාර්යාංශයට (CRIB) යැවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, අලුතින් හඳුන්වා දුන් ආයතනික ණය සහ පොලී සහන ණය පිළිබඳ විස්තර ණය තොරතුරු කාර්යාංශය වෙත යැවීමට බැංකුව සැලකිය යුතු ප්‍රමාදයන් වාර්තා කර ඇති අතර ප්‍රමාදය මාස 30ක් දක්වා පැවතුණි.	දත්ත නොගැලපීම් සහ දත්ත ගැටළු නිවැරදි කිරීමට ගතවන කාලය හේතුවෙන් ණය නියමිත වේලාවට වාර්තා කිරීමේදී යම් යම් අභියෝග ඇති විය. AS 400 භාෂාවෙන් සංවර්ධනය කර ඇති දැනට පවතින වැඩසටහන්, වෙනස් කිරීමකින් තොරව අලුතින් සාදන ලද ණය නිෂ්පාදන පවතින වැඩසටහන් වලට වාර්තා කිරීමට හැකියාවක් නැත. AS 400 සංවර්ධකයින් නොමැතිකම හේතුවෙන් අවශ්‍ය වර්ධනයන් සෙමින් සිදුවෙමින් පවතී. නව හර පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ දත්ත පිරිසැකසුම් කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතින අතර නව හර පද්ධතිය සජීවීව ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ, රාජ්‍ය උකස් හා ආයෝජන බැංකුව විසින් දත්ත කාලීනව වාර්තා කිරීමට හැකිවනු ඇත.	ණය තොරතුරු කාර්යාංශය වෙත වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතාවලට අනුකූල වීම සඳහා සතුටුදායක ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.2 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අ) 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව සකස් කළ යුතු ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම බැංකුව විසින් පිළියෙළ කර නොතිබුණි.	ප්‍රසම්පාදන ආයතනය මෙතෙක් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කර ඇති ප්‍රධාන සැලැස්ම සකස් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.	2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයට අනුව ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කළ යුතුය.
ආ) වසරක කාලයක් සඳහා සකස් කරන ලද ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ මගින් ලබා දී ඇති නියමිත ආකෘතියට අනුව සකස් කර නොමැති අතර සැලසුම් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම්වල කාර්යසාධනය මැනීමට හා ඊට අදාළව ක්‍රියා කිරීමට ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සපයා නොතිබුණි.	නිරීක්ෂණය පිළිගන්නා අතර දෙන ලද නිවැරදි ආකෘතියට අනුව සැලැස්ම වැඩිදියුණු කිරීමට ආයතනය පියවර ගෙන ඇත.	2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ මගින් ලබා දී ඇති නියමිත ආකෘතියට අනුව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කළ යුතුය.
ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ ඉලෙක්ට්‍රොනික රජයේ ප්‍රසම්පාදන පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 2019 දෙසැම්බර් 17 දිනැති අංක 08/2019 PED වකුලේඛයට අනුව, සියලුම රාජ්‍ය ආයතන 2020 ජනවාරි 31 දිනට පෙර ජාතික e-GP පද්ධතිය සමඟ ලියාපදිංචි වීම අවශ්‍ය වේ. කෙසේ වෙතත්, 2024 අගෝස්තු 31 වන විගණන දිනය දක්වා බැංකුව e-GP පද්ධතිය සමඟ ලියාපදිංචි වී නොතිබුණි.	පිළිගනු ලබන අතර ජාතික e-GP පද්ධතිය සමඟ ලියාපදිංචි වීමට ප්‍රසම්පාදන අස්ථිත්වය පියවර ගෙන ඇත.	බැංකුව ජාතික e-GP පද්ධතිය සමඟ ලියාපදිංචි විය යුතුවේ.
ඈ) 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ 2.5 සහ 2.6 වගන්ති ප්‍රකාරව බැංකුව විසින් ප්‍රසම්පාදන කාලසටහන් සකස් කර නොතිබුණි.	පිළිගන්නා අතර ප්‍රසම්පාදන කාලසටහන් පවත්වාගෙන ලිපි ලේඛන යාමට පියවර ගෙන තිබුණි.	බැංකුව විසින් ප්‍රසම්පාදන කාලසටහන සකස් කළ යුතුය.
ඉ) <u>අලෙවිකරණ පුවර්ධන සේවා සැපයුම්කරු ප්‍රසම්පාදනය</u>		
i) 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ 2.12 වගන්තියට අනුව සිදු කළ යුතු ප්‍රකාශයන් ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ (TEC) සාමාජිකයන් විසින් ලබා දී නොතිබුණි.	පවතින ආයතනික පරිචයට අනුව, තාක්ෂණික කමිටුවේ සාමාජිකයන්ගෙන් ප්‍රකාශ ලබා නොගනී. කෙසේ වෙතත්, නව ප්‍රසම්පාදන ප්‍රතිපත්ති අත්පොත සැකසීමේදී මෙය සලකා බලනු ලැබේ.	ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ සාමාජිකයන්ගෙන් ප්‍රකාශ ලබාගත යුතුය.

ii) බැංකුව විසින් පත් කරන ලද තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ ප්‍රධානියා අවසානයේ සාර්ථක ලංසුකරු ලෙස තෝරා ගන්නා ලද ලංසුකරු සමඟ සමීප සබඳතාවයක් ඇති බව ඔප්පු වී තිබුණි.

ලංසු සහ අවශ්‍යතා ඇගයීම සඳහා වන තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව (TEC) සාමාජිකයින් හතර දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. ඩීජීටල් අලෙවිකරණයේ විශේෂඥතාව සහ සුදුසුකම් හේතුවෙන් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව වෙත අලෙවිකරණ ප්‍රධානියා පත් කිරීම ඇත්තෙන්ම නිවැරදි තීරණයකි.

උනන්දුව පිළිබඳ ගැටීම හේතුවෙන් විභව ලංසුකරුවන් සමඟ සම්බන්ධ වූ සේවකයින් ප්‍රසම්පාදන කමිටු හෝ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වෙත පත් නොකළ යුතුය

ඊ) හර බැංකු පද්ධතිය ප්‍රසම්පාදනය (රු. මිලියන 197)

කළමනාකරණ අදහස් ලබා දී නොතිබුණි.

i) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළව පහත සඳහන් ලියකියවිලි පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.

- තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ (TEC) සාමාජිකයින් සඳහා පත්වීම් ලිපි
- මූලික ලංසු ලේඛන සඳහා TEC විසින් ලබා දුන් අනුමැතිය
- පූර්ව ලංසු රැස්වීම් වාර්තා
- ලංසු අවසන් දිනය දීර්ඝ කිරීමට අදාළ TEC රැස්වීම් වාර්තා
- ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ (PC) රැස්වීම් වාර්තා අනුමත කිරීමේ අතිරේකය

ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය සහතික කිරීම සඳහා බැංකුව විසින් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයෙහි දක්වා ඇති උපදෙස්වලට අනුකූල විය යුතු අතර නිසි ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කර ඇති බවට සහතික විය යුතුය.

ii) ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව යන දෙඅංශයේම සාමාජිකයින් පළමු රැස්වීමට සාමූහිකව සහභාගී වී ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ (2006) හි 2.11.1(c) වගන්තියට අනුව ප්‍රසම්පාදන කාලසටහනට එකඟ වී නොතිබුණි.

iii) 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ 2.12 වගන්තියට අනුව ප්‍රකාශ කළ යුතු ප්‍රකාශයන්, ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ (PC) සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ (TEC) සාමාජිකයන් විසින් සපයා නොතිබුණි.

iv) පෙර ලංසු රැස්වීමේදී හෝ පසුව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී ලංසුකරුගේ

ඉල්ලීම සලකා බැලීමෙන් පසු ගෙවීම් ක්‍රමය සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් කර තිබුණි. ගෙවීම් නියමයන් වෙනස් කිරීම කලින් සිදු කළහොත්, ලංසු තැබීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා සහභාගීත්වය වැඩි විය හැකි අතර පසුව වෙනස් කිරීම මතභේදාත්මක විය.

v) ප්‍රසම්පාදන කාලසටහනට අනුව හර බැංකු පද්ධතිය ප්‍රසම්පාදනය කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව 2020 ජූනි 18 දිනට අත්සන් කළ යුතු අතර කෙසේ වෙතත් අත්සන් කිරීම 2023 ජනවාරි 11 දක්වා ප්‍රමාද වී තිබුණි.

3.3 කොන්ත්‍රාත් කළමනාකරණයේ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>ප්‍රසම්පාදනය කරන ලද හර බැංකු පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක වන දින වන 2023 ජනවාරි 11 සිට වසරක් ඇතුළත ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වුවත්, 2024 සැප්තැම්බර් 19 වන වාර්තා කරන දිනය දක්වා ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.</p>	<p>2024 අප්‍රේල් වන විට බෙදා හැරීමට නියමිතව තිබූ ප්‍රතිදාන බෙදා හැරීම හර බැංකු සැපයුම්කරු විසින් 2024 ජූලි අවසානය දක්වා දීර්ඝ කරන ලදී. මෙමගින් ක්‍රියාකාරීත්වය පරීක්ෂා කිරීමට දීර්ඝ කාලයක් අවශ්‍ය වී ඇත. මෙයට හේතු වී ඇත්තේ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමෙන් පසු විස්තර අවශ්‍යතා එක්රැස් කිරීම සිදු කරන ලද අතර මූලදී තක්සේරු කළ කාලය සම්පූර්ණ අවශ්‍යතාවය සැපයීමට ප්‍රමාණවත් වී නොතිබුණි. මෙය 2024 ජූනි 11 දින හර බැංකු ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඒකාබද්ධ මෙහෙයුම් කමිටුවේදී සාකච්ඡා කෙරිණි. සජීවී සුදානම් වීමේ දිනය 2024 ඔක්තෝබර් 22 දක්වා සංශෝධනය කිරීමට සියලු පාර්ශ්ව එකඟ වී ඇත. පවතින දත්තවල සම්පූර්ණ දත්ත සංක්‍රමණයට දින 3-4ක් අවශ්‍ය වන බැවින්, නව හර බැංකු ක්‍රමයේ සජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය 2024 නොවැම්බර් මස මුල සිට ආරම්භ වනු ඇත.</p>	<p>වත්මන් පද්ධතියේ අත්විඳින ලද අඩුපාඩු මඟහරවා ගැනීම සඳහා හර බැංකු විසඳුම කාලෝචිත ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම බැංකුව සහතික කළ යුතුය.</p>

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහ පාලනය
4.1 කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති කාර්යක්ෂමතාවය

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>තොරතුරු ලබා ගැනීමේ හැකියාව සහ විශ්වසනීයත්වය නොමැතිකම හේතුවෙන් ඵලදායී කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් බැංකුව තුළ නොතිබුණි.</p>	<p>දත්ත සැපයීමේ කේන්ද්‍රීය සම්බන්ධතා ලක්ෂ්‍ය වන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති ඒකකය ලෙස නව ඒකකයක් සකස් කෙරේ. නව හර බැංකු ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වීමත් සමඟ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම් වාර්තාව 24.06.80.01 ට අදාළව මෙම ඒකකය ක්‍රියාත්මක වීමට පටන් ගනී. කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති ඒකකය ණය පරිපාලන අංශය දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ පවතී. නව හර බැංකුකරණය මූල්‍ය දත්ත සැපයීමේ ප්‍රධාන පද්ධතිය වන අතර කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති ඒකකය බැංකු තොරතුරු අවශ්‍යතා සඳහා සංගත දත්ත ලබා දෙනු ලැබේ.</p>	<p>බැංකුවේ තොරතුරු අවශ්‍යතා සඳහා නිවැරදි දත්ත සපයන ඵලදායී කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් බැංකුව විසින් ස්ථාපිත කළ යුතුය.</p>

4.2 විගණන කමිටු

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට සාමාජිකයන් පත් නොකිරීම හේතුවෙන් වසරේ මුල් මාස හත තුළ විගණන කමිටු රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.</p>	<p>අධ්‍යක්ෂවරුන් නොමැති වීම හේතුවෙන් පළමු මාස 06 තුළ කිසිදු රැස්වීමක් නොපැවැත්වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ විගණන රැස්වීම් හතරක් පැවැත්වීමට බැංකුවට හැකි විය.</p>	<p>විගණන කමිටුව විසින් වසර පුරා බැංකුවේ මෙහෙයුම් සමාලෝචනය කළ යුතුය.</p>